

**Включване на приобщаващи иновации
и социално предприемачество във
висшето образование**

2022-1-PL01-KA220-HED-000089820

**Учебна програма на
курса по приобщаващи
иновации и социално
предприемачество**

Име на курса: Приобщаващи иновации и социално предприемачество

Въведение

Добре дошли в курса за приобщаващи иновации и социално предприемачество! В днешния бързо развиващ се свят фокусът на иновациите се измества от чисто пазарни подходи към социални иновации, давайки приоритет на общественото въздействие пред финансовите печалби. Тази съвременна промяна е отговор на належащите глобални предизвикателства, като неравенство, бедност и устойчивост на околната среда, изискващи иновативни решения, които не само стимулират икономическия растеж, но и насърчават социалното благо.

Приобщаващите иновации се очертават като подгрупа на социалните иновации, специално предназначени да отговорят на нуждите на най-уязвимите и маргинализирани социални групи. За разлика от традиционните иновации, които често облагодетелстват онези, които вече са в привилегировано положение, приобщаващите иновации имат за цел да създадат справедливи възможности, като гарантират, че ползите от прогреса се споделят широко във всички сегменти на обществото. Този подход предполага активното участие на общностите в неравностойно положение в процеса на иновации, като се признават техните уникални виждания и се насърчават решения, които са подходящи и достъпни за тях.

В пресечната точка на приобщаващите иновации и социалното предприемачество се намира парадигма, която предлага конкурентно предимство на стартиращите социални предприятия. Чрез включване на приобщаването в основната си мисия, социалните предприятия могат да се диференцират на пазара, да привлекат различни източници на финансиране и да изградят стабилни мрежи за подкрепа. Приобщаващите иновации не само увеличават социалното въздействие на тези предприятия, но и укрепват тяхната жизнеспособност и устойчивост, като ги правят по-приспособими към променящите се социално-икономически условия.

Този курс ще ви запознае с принципите и практиките на приобщаващите иновации, като ви предостави знания и умения за проектиране, разработване и разпространение на социално значими начинания. Ще разгледате казуси на успешни приобщаващи иновации и социални предприятия и ще участвате в

дейности за учене чрез опит и съвместни проекти. Заедно ще се впуснем в трансформиращо пътуване, за да овладеем силата на приобщаващите иновации, стимулирайки значима промяна и насърчавайки един по-справедлив и равнопоставен свят.

Кредити за курса

3 ECTS

Учебни цели на курса

След успешното завършване на този курс, ще:

- Разберете какво е приобщаваща иновация и социално предприемачество
- Можете да прилагате дизайн мислене в приобщаващи иновации
- Познавате инструментите за проектиране на социално предприятие
- Прилагате умения, необходими за създаване на социално предприятие
- Можете да оценявате социалното въздействие и устойчивостта на социалното предприятие
- Можете да управлявате ефективно социалното предприятие.

Продължителност на курса

Курсът е с продължителност 75 учебни часа със следната препоръчителна натовареност:

Модул	Работа в клас	Самообучение	Групова работа	Общо часове
Модул 1: Приобщаващи иновации и социално предприемачество	6ч	2,5ч	6,5ч	15ч
Модул 2: Проектиране на приобщаващи иновации за решаване на обществени предизвикателства	6ч	2,5ч	6,5ч	15ч
Модул 3: Инструменти за проектиране на социално предприятие	8ч	2,5ч	4,5ч	15ч
Модул 4: Създаване на социално предприятие	6ч	2,5ч	6,5ч	15ч
Модул 5: Осигуряване на устойчивост на социално предприятие и измерване на социалното въздействие	8ч	2,5ч	4,5ч	15ч

Резултати от обучението

Модул 1: Приобщаващи иновации и социално предприемачество

ЗНАНИЯ	УМЕНИЯ	НАГЛАСИ
<p>Обучаемият ще може да разбере:</p> <ul style="list-style-type: none"> какво е приобщаваща иновация и как тя се различава от масовата иновация; какво е социално предприемачество и как то е свързано с приобщаващите иновации. 	<p>Обучаемият ще може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> прилага концепциите за приобщаващи иновации и социално предприемачество в реални ситуации; идентифицира и анализира социални/екологични проблеми или нужди в местния контекст. 	<p>Обучаемият ще може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> разпознава примери за успешни приобщаващи иновации и социални предприятия.

Модул 2: Проектиране на приобщаващи иновации за решаване на обществени предизвикателства

ЗНАНИЯ	УМЕНИЯ	НАГЛАСИ
<p>Обучаемият ще може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> разбира структурата на иновационния процес и да описва неговите етапи; идентифицира особеностите на „дизайн мисленето“ и „дизайна, ориентиран към човека“ като рамки, способстващи за социални и приобщаващи иновации; свързва различни методи и техники за творчество/иновации с различни етапи от процеса на дизайн мисленето. 	<p>Обучаемият ще може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> използва подхода „дизайн мислене“ за справяне със социалните и екологични предизвикателства; прилага техники за творчество/иновации за проектиране на иновативно решение на социален и/или екологичен проблем. 	<p>Обучаемият ще може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> демонстрира креативност в иновационния процес.

Модул 3: Инструменти за проектиране на социално предприятие

ЗНАНИЯ	УМЕНИЯ	НАГЛАСИ

<p>Обучаемият ще може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • използва инструменти като PESTLE и други за анализ на макро и микро маркетингова среда; • разбира как да проектира собствен социален бизнес модел; • разбира процеса на идентифициране, оценка и контролиране на рисковете в рамките на създаването на социално предприятие; • използва инструменти като SWOT анализ (за оценка на собствените си силни и слаби страни, възможности и заплахи). 	<p>Обучаемият ще може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • оценява факторите, влияещи върху успеха на новите социални предприятия и двигателите на иновационния процес; • използва канавата на бизнес модела; • очертава бизнес модели за множество идеи; • изпълнява задачи индивидуално и да работи в екип от социални иноватори; • прави изводи и да синтезира информация; • развива мотивационни умения; • представя аргументи за идентифицирани възможности и ползи от социалния бизнес; • насърчава култура на осъзнаване на риска, насочена към ефективно управление на риска; • взема информирани решения относно управлението на риска. 	<p>Обучаемият ще може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • бъде по-наясно със социалните и екологични проблеми и да бъде вдъхновен/а да поеме отговорност за справяне с тези предизвикателства; • разбира по-задълбочено и да изпитва съпричастност към уязвимите хора; • развие мислене за решаване на проблеми и да стане по-активен/на в справянето с обществените проблеми; • възпитава по-голямо чувство за отговорност и мотивация за принос към положителната социална промяна.
--	---	--

Модул 4: Създаване на социално предприятие

ЗНАНИЯ	УМЕНИЯ	НАГЛАСИ
<p>Обучаемият ще може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • създаде социално предприятие; • сравнява правните форми на стопанска дейност и правните разпоредби в тази област; • създава финансова стратегия и бюджет на социалното предприятие. 	<p>Обучаемият ще може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • избере правилната форма на управление на бизнеса; • използва подходящи форми на управление в социално предприятие; • разбира процесите на управление в социално предприятие; • разработва и прилага финансова стратегия. 	<p>Обучаемият ще може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • управлява бизнес в пазарни условия; • разшири познанията си по темата.

Модул 5: Осигуряване на устойчивост на социално предприятие и измерване на социалното въздействие

ЗНАНИЯ	УМЕНИЯ	НАГЛАСИ
<p>Обучаемият ще може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • познава основните предпоставки за осигуряване на непрекъсната работа и развитие на социалното предприятие; • идентифицира рисковите фактори, ограничаващи продължаващото функциониране и развитие на идеята за социален бизнес; • определя цели, дейности и резултати за устойчивото развитие на социалното предприятие; • познава принципите на мащабиране на бизнеса като следващ етап от неговото развитие; • идентифицира инструменти за измерване на социалното въздействие на социалното предприятие. 	<p>Обучаемият ще може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • разработва план за дейност и развитие на социалното предприятие; • измерва въздействието на своята дейност върху околната среда и решаването на социални проблеми; • представя идеята си синтетично под формата на бизнес план на социално предприятие; • идентифицира производствените, кадровите и финансовите нужди, необходими за осигуряване на развитието на предприятието. 	<p>Обучаемият ще може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • разбират необходимостта от развитие на бизнеса не само от финансова гледна точка, но и от гледна точка на социалните и екологичните нужди; • развива управленски и аналитични умения; • поеме отговорност за осъществяването на идеята за социален бизнес и за решаването на социални проблеми.

Методи на обучение

Курсът се основава на методология на обучение чрез преживяване. Ученето чрез преживяване е в основата на ефективното обучение по (социално) предприемачество, което предоставя на студентите възможности за развиване на основни практически умения. За разлика от традиционните методи на обучение, ченето чрез преживяване потапя обучаващите се в реални сценарии, където те могат да прилагат теоретичните знания към практически предизвикателства. Този подход насърчава критичното мислене, решаването на проблеми, креативността и иновациите - ключовите умения за успешните (социални) предприемачи. Изследването на Колб (Kolb, 1984) подчертава, че циклите на учене чрез преживяване, включващи конкретен опит, рефлексивно наблюдение, абстрактна концептуализация и активно експериментиране, значително подобряват резултатите от обучението, като ангажират студентите задълбочено в процеса на учене.¹ Освен това, изследването на Питтауей и Коуп (Pittaway & Core, 2007) показва, че ученето чрез преживяване не само

¹ Kolb, D. A. (1984). *Experiential Learning: Experience as the Source of Learning and Development*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.

подобрява предприемаческите компетенции, но и стимулира проактивно предприемаческо мислене, като дава възможност на студентите да идентифицират възможности и да се възползват от тях в динамична и променяща се среда.² Преодолявайки разрыва между теорията и практиката, ученето чрез преживяване дава на бъдещите иноватори и социални предприемачи инструментите и увереността, необходими за успех в конкурентния свят на бизнеса.

Учебният материал, разработен специално за курса, включва:

- Лекции: Теоретичен материал, структуриран в модули и раздели.
- Презентации: PowerPoint слайдове, базирани на лекциите.
- Казуси от практиката: Примери на приобщаващи иновации, социални предприятия и социални бизнес процеси, които илюстрират теоретичното съдържание.
- Дейности за учене чрез преживяване: Задачи, които превеждат студентите през процеса на планиране на иновациите и социалните предприятия, в резултат на което се изготвя проектно портфолио за стартиране на социално предприятие.

Всеки модул от курса е структуриран по начин, който предвижда първо изучаване на теоретично съдържание и след това индивидуално или групово изпълнение за задачи за учене чрез преживяване. Като последна задача студентите представят своите идеи за приобщаващи иновации и социални предприятия пред заинтересовани страни на специално събитие, организирано за тази цел.

Структура и съдържание на курса

Въведение: Насоки, структура на съдържанието, терминологичен речник

Модул 1: Приобщаващи иновации и социално предприемачество

Раздел 1.1 Цели за устойчиво развитие и обществени предизвикателства

Раздел 1.2 Масови иновации, социални иновации и приобщаващи иновации

Раздел 1.3 Социално предприемачество

Раздел 1.4 Казуси за приобщаващи иновации и социални предприятия в развиващи се и развити пазари

² Pittaway, L., & Cope, J. (2007). Simulating Entrepreneurial Learning: Integrating Experiential and Collaborative Approaches to Learning. *Management Learning*, 38(2), 211-233. DOI: 10.1177/1350507607075776

Задача: Идентифициране на нуждите на пазара за приобщаващи иновации и социално предприемачество.

Модул 2: Проектиране на приобщаващи иновации за решаване на обществени предизвикателства

Раздел 2.1 Процес на социални иновации

Раздел 2.2 Дизайн мислене и дизайн, ориентиран към човека, за приобщаващи иновации

Раздел 2.3 Методи и техники за дизайн мислене

Раздел 2.4 Казус

Задача: Дизайн мислене за приобщаващи иновации.

Модул 3: Инструменти за проектиране на социално предприятие

Раздел 3.1 Макро и микро маркетингова среда

Раздел 3.2 Социален бизнес модел

Раздел 3.3 Оценка на възможностите и рисковете

Раздел 3.4 Казус

Задача: Проектиране на социално предприятие.

Модул 4: Създаване на социално предприятие

Раздел 4.1 Как да стартираме социално предприятие

Раздел 4.2 Правни форми на стопанска дейност и законови разпоредби в тази област

Раздел 4.3 Управленски процеси в развитието на социално предприятие и прилагане на финансова стратегия

Раздел 4.4 Казуси

Задача: Как да изберете оптималната правна форма за социално предприятие; Как да създадете социално предприятие във вашата страна; Привличане на финансиране.

Модул 5: Осигуряване на устойчивост на социалното предприятие и измерване на социалното въздействие

- Урок 5.1 Устойчивост на бизнеса и интегриране на социални и екологични въпроси в стратегическия план на компанията (растеж и мащабиране)
- Раздел 5.2 Измерване на социалното въздействие на социалното предприятие
- Раздел 5.3 Казуси

Задача: Проверка на бизнес идея по отношение на положително социално въздействие и начини за измерването му.

Обобщаваща задача: Събитие за представяне на приобщаващи иновации и социални стартъпи.

Правила за оценяване

Крайната оценка се основава на резултатите от практическите задачи и обобщаващ проект.

- **Казуси и практически задачи във всеки модул: 40%**

Делът на всяка задача в общата оценка е представен в таблицата по-долу.

Модул 1	Идентифициране на нуждите на пазара за приобщаващи иновации и социално предприемачество	8%	Казуси и практически задачи 40%
Модул 2	Дизайн мислене за приобщаващи иновации	8%	
Модул 3	Проектиране на социално предприятие <ul style="list-style-type: none"> • PESTLE • Конкурентен анализ • Канава на социален бизнес модел • SWOT анализ • Управление на риска 	8%	
Модул 4	Създаване на социално предприятие <ul style="list-style-type: none"> • Избиране на оптималната правна форма за социално предприятие; • Създаване на социално предприятие във вашата страна: • Привличане на финансиране. 	8%	
Модул 5	Проверка на бизнес идея по отношение на положително социално въздействие и начини за измерването му.	8%	

- **Обобщаващ проект - презентация на приобщаваща иновация или социален стартъп: 60%**

Задачите могат да се изпълняват като групова работа или индивидуално.

Препоръчителна литература

Материали, достъпни в платформите за електронно обучение на партньорските университети, както и доклади и други източници, предоставени по време на лекции.

UNIVERSITÀ
DI PAVIA

www.innosocial.eu

